

Vlaams
Parlement

vergadering **C86 – ECO11**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 15 december 2010

INHOUD

Interpellatie van de heer Johan Deckmyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de eerste Europese kmo-top en de betrokkenheid hierbij van de Vlaamse Regering	
- 42 (2010-2011)	3
Met redenen omklede motie	5
Vraag om uitleg van de heer Chris Janssens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het door de Vlaamse Regering ondertekende akkoord met Ford	
- 636 (2010-2011)	5
Vraag om uitleg van de heer Johan Deckmyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de noodkreet vanuit de chemiesector in Vlaanderen	
- 648 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van de heer Filip Watteeuw tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de chemiesector in Vlaanderen	
- 665 (2010-2011)	9

■

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens

Interpellatie van de heer Johan Deckmyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de eerste Europese kmo-top en de betrokkenheid hierbij van de Vlaamse Regering - 42 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Voorzitter, minister-president, op 18 november organiseerde het Belgische voorzitterschap de allereerste Europese kmo-top in Brussel, met als thema How Green Makes Money. Als sprekers verwelkomde deze top Herman Van Rompuy, Antonio Tajani, Jeremy Rifkin, Geert Noels en vele anderen. Zij hadden het over het belang van kmo's voor de Europese en groene economie. Centraal stond een evaluatie van de Europese Small Business Act en een kijk op het belang van kmo's voor een Europese groene economie.

Dat was op zich zeker geen slecht initiatief. Het werd gedragen door de kabinetten van federaal minister van Ondernemen en Vereenvoudigen Van Quickenborne en federaal minister van KMO's Laruelle, door de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie en door de Europese Commissie. De organisatie was mede in handen van verschillende organisaties waaronder UNIZO.

Deze allereerste Europese kmo-top was bedoeld om het cruciale belang van kmo's voor de Europese economie in de verf te zetten. Maar liefst 99,8 procent van alle Europese bedrijven zijn immers kmo's. Vlaanderen is een kmo-land bij uitstek. Volgens de meest recente kmo-barometer van UNIZO tellen we in Vlaanderen 513.829 kmo's of bedrijven tot 50 werknemers en 3129 grote ondernemingen of bedrijven vanaf 50 werknemers. Het aantal kmo's komt daarmee neer op 99,4 procent van het totaal. Het aantal arbeidsplaatsen in kmo's bedraagt meer dan 1 miljoen of ruim 41 procent van het totaal. Dat zijn cijfers van 2009.

In het Vlaamse regeerakkoord wordt, naar mijn mening terecht, in grote mate aandacht geschonken aan kleine en middelgrote ondernemingen. Zo lezen we bijvoorbeeld op pagina 10: "We willen het DNA van de Vlaamse economie grondig vernieuwen. Om onze welvaart en welzijn in de toekomst veilig te stellen, moeten we in Vlaanderen kunnen blijven beschikken over ondernemers, over bedrijven die voluit inzetten op talentontwikkeling, innovatie en internationaal ondernemen. We willen een stimulerend omgevingskader voor het ondernemen tot stand brengen. Met de Gazellesprong begeleiden we kmo's naar internationale doorgroei."

Op pagina 30 staat: "Onze bedrijven, zeker de kmo's, moeten sterker uit de crisis komen; dat wil zeggen dynamischer en meer op kennis gericht, klaar voor de geglobaliseerde concurrentie."

Op pagina 33 staat nog een belangrijke passage, maar die is te lang om voor te lezen. Het gaat daar over het stimuleren en ondersteunen van kmo's en technologiebedrijven om internationaal hun kans te wagen.

Het is daarom op zijn zachtst gezegd eigenaardig te noemen dat er geen aparte Vlaamse vertegenwoordiging was op de Europese kmo-top, terwijl het belangrijk is dat Vlaanderen als kmo-land daar zijn zeg kan doen en de belangen van de Vlaamse kmo's kan verdedigen. Op de top werden vragen gesteld over onder meer de ontwikkeling van het beleid van onderzoek en ontwikkeling (O&O) op basis van de noden van de kmo's en over de rol van de regio's, de lidstaten en de EU. Er is tijdens de begrotingsbespreking naar verwezen, onder meer door de voorzitter, het is een interessant debat geweest. De debatten werden afgesloten met de manier waarop een omgeving kan worden gecreëerd om de innoverende rol van de kmo's te versterken.

Minister-president, ik was verbijsterd dat de Vlaamse Regering daar niet aanwezig was. Waarom werd de Vlaamse Regering bij deze Europese kmo-top niet betrokken, niettegenstaande de belangrijke rol die de regio's op deze internationale top toegemeten kregen? Is er met betrekking tot deze allereerste Europese kmo-top overleg geweest met de Vlaamse Regering? Welke concrete standpunten nam Vlaanderen, als kmo-regio bij uitstek, hieromtrent in?

Mevrouw Patricia Ceysens: Ik ben naar die top geweest. Het was inderdaad interessant. De focus lag helemaal op de kmo. Het was een hoopvolle conferentie voor de kmo's. We proberen daar een vervolg aan te geven door hier morgen het groenboek Industrie te bespreken.

We moeten zeker de bouw daarbij betrekken. Er werd immers een pleidooi gehouden om niet meer te denken in termen van grote fabrieken. De grote nieuwe Europese fabriek zou wel eens kunnen bestaan uit de aaneenschakeling van het patrimonium van gebouwen die we kunnen innoveren en uitrusten. Rifkin was zeer goed, maar ook de presentatie van Geert Noels was boeiend en was gesneden koek voor het Vlaamse beleid. How Green Makes Business geldt zeker voor Vlaanderen. Ik heb al de hint gegeven dat we in plaats van een groenboek Industrie misschien een boek over groene economie kunnen schrijven. Dat is een zeer interessante denkoefening.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, dames en heren, ik heb begrepen dat de conferentie zeer geslaagd was. Er waren ambtenaren van mijn departement aanwezig. De organisatie gebeurde door federaal minister van Ondernemen en Vereenvoudigen Van Quickenborne, federaal minister van KMO's Laruelle, de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie en door de Europese Commissie. Dat gebeurde in nauwe samenwerking met European Association of Crafts, Small and Mediumsized Enterprises, UNIZO en UCM.

Het was een conferentie en geen ministerieel overleg. Mocht het om een ministerieel overleg gaan, dan zou u terecht kunnen vragen waarom de Vlaamse Regering en de minister van Economie daar niet aanwezig waren. De organisatie van zo'n dag kan ik alleen maar toejuichen. Jeremy Rifkin ken ik en heb ik gesproken op mijn kabinet. Ik ken zijn projecten in de woning- en andere bouw. We hebben het daar al over gehad. Vlaanderen onderneemt heel wat op dat vlak. Ik ken zijn mechaniek en aanpak.

Verder kan ik alleen maar onderschrijven, mijnheer Deckmyn, dat wij een kmo-land zijn. We hebben in elk geval ontzettend veel familiale bedrijven, dat kunnen ook grotere ondernemingen zijn. Hun aantal is indrukwekkend. De inhoud en de resultaten van de top werden mij overgemaakt door de administratie. Ik heb niet de behoefte om ook iets te ondernemen als federale ministers dat doen. De bescheidenheid die ons eigen is, noopt ons daar niet toe. Ik zie het probleem niet, mijnheer Deckmyn.

Onze voorzitter is enthousiast over die dag. Ik weet niet of het uw bedoeling is dat ik op elke conferentie over kmo's aanwezig ben. Voor mij kan het volstaan om onze beste ambtenaren te sturen.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Minister-president, het is niet de bedoeling dat de Vlaamse Regering naar elke conferentie trekt. Daar draait mijn interpellatie niet rond. Het was inderdaad geen ministerieel overleg, maar op zulke zwaarwichtige conferenties – dit was een Europese top – moeten wij op zijn minst actief aanwezig zijn. Ik blijf het vreemd vinden dat de Vlaamse Regering niet betrokken werd bij die top, die overigens georganiseerd werd onder Belgisch voorzitterschap.

De voorzitter zei net dat de top gesneden koek was voor het Vlaamse beleid. U hebt uw ambtenaren gestuurd, dat is een goed punt. Maar ik verwacht daar een politieke

aanwezigheid. Ik vraag u nogmaals om op dit vlak een proactief beleid te voeren. Ik vind dat Vlaanderen zich ten aanzien van het buitenland meer dan ooit moet profileren als exportland. Ik kondig een motie in die zin aan.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Deckmyn werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Chris Janssens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het door de Vlaamse Regering ondertekende akkoord met Ford - 636 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister-president, op dinsdag 30 november ondertekende u namens de Vlaamse Regering het zogenaamde Toekomstcontract met de Europese top van Ford. Het is een akkoord over de toekomst van Ford Genk. U werd geflankeerd door de Limburgse ministers Lieten en Vandeurzen – zo gaat dat als er in de eigen provincie iets te beleven valt en goed nieuws te vertellen is. Dit contract is gebaseerd op het raamakkoord dat eerder al door de vakbonden en de Genkse Ford-directie werd gesloten en op 28 september ook werd ondertekend.

Het akkoord bepaalt de productie van drie modellen, allicht vanaf 2013, waaronder de opvolger van de Ford Mondeo, de S-Max en de Galaxy. Ford zou zich er ook toe verbinden om de capaciteit te behouden op 225.000 voertuigen per jaar, wat zou betekenen dat Ford Genk de komende tien jaar werkzekerheid kan verschaffen ten belope van het huidige aantal werknemers in de Genkse fabriek en de toeleveringsbedrijven.

Minister-president, welke formele engagementen is de Vlaamse Regering aangegaan ten aanzien van Ford Europe respectievelijk Ford Genk en Lommel? Hoeveel bedraagt de financiële ondersteuning van de Vlaamse overheid? Waaruit bestaat de financiële investering die de Vlaamse Regering toegezegd zou hebben? Over welke periode is de investering gespreid? Wat zijn de formele engagementen die respectievelijk de Europese en Genkse Ford-directie zijn aangegaan?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: We hebben dit al eens meegemaakt met Opel in 2001. Er waren toen ook formele engagementen. We hebben toen in de plenaire vergadering ook de vraag gesteld wat de juridische afdwingbaarheid was. Ik vind dit goed, er kan niets op tegen zijn dat zulke akkoorden worden gesloten.

Is er een verschil met Opel in 2001? Was dat ook een gentleman's agreement, wat niet juridisch afdwingbaar is? Mijn vragen doen niets af aan de waarde van dit akkoord. Het is goed dat Ford zich hiertoe verbindt. Meer dan een dergelijk akkoord gaan we waarschijnlijk niet bereiken. We kunnen moeilijk garanties afdwingen: dan komt er misschien helemaal geen akkoord. Is er een verschil met het experiment van tien jaar geleden van Guy Verhofstadt en Opel Antwerpen?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Ik sluit me aan bij de vraag. Ik ben ook benieuwd naar de details van de afspraken die op 30 november zijn gemaakt in het mooie Limburg.

Vandaag staat in de krant te lezen dat de productie van Ford Genk dit jaar 30 procent hoger ligt dan vorig jaar. Dat is uiteraard goed nieuws. Ik zou graag weten wat de afdwingbaarheid van de overeenkomst is en op welke manier die overeenkomst concreet tot stand is gekomen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, we behandelen deze vraag om uitleg eigenlijk in een rare week en op een rare dag. Dit zegt veel over het landschap van de automobiellindustrie in ons land.

Vandaag is de laatste productiedag bij Opel. Dat is een heel triest verhaal. Deze week is met betrekking tot Volvo een waarborgregeling tot stand gekomen. Op die manier wordt voor de fabriek in Gent een nieuwe toekomst en een nieuwe zekerheid gecreëerd. Daarnaast is er ook goed nieuws in verband met Ford.

Ik vraag me af of ook nog andere onderhandelingen met andere producenten worden gevoerd. We focussen ons altijd op de grote drie in Vlaanderen, namelijk Ford, Volvo en Opel. De automotive industrie is echter breder. Liggen er nog andere ijzers in het vuur? Welk kader wordt in dit verband gehanteerd?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, wat de heer Van Malderen net heeft gezegd, klopt natuurlijk. Wat Opel Antwerpen betreft, is het een heel trieste dag. We merken echter dat we de automobielsector niet in zijn geheel kunnen of mogen afschrijven.

Dit is trouwens altijd al mijn stelling geweest. Er zijn bedrijven die het goed doen en over dynamiek beschikken en er zijn bedrijven die het niet zo goed doen en zelfs, zoals we in Antwerpen kunnen zien, tot een stopzetting of een sluiting overgaan.

Tijdens de vorige legislatuur hebben we Detroit bezocht. We zijn toen naar de hoofdkantoren van Ford en van GM getrokken. Het was me toen al duidelijk dat beide hoofdkantoren op een andere manier naar hun vestiging in Vlaanderen keken.

De topman van Ford heeft erop gewezen dat zijn bedrijf moeilijke tijden heeft beleefd, maar dat de steun van de Vlaamse Regering altijd werd gewaardeerd. Hij wilde er alles aan doen om Ford Genk de nodige dynamiek te geven. Hij respecteerte de steun die we hem vroeger hadden verleend.

Bij GM hebben we een heel ander gesprek gevoerd. De heer Diependaele heeft terecht opgemerkt dat voor Opel ook ernstige inspanningen zijn geleverd. Blijkbaar waren ze die daar vergeten of wilden ze die in elk geval niet meer zo nadrukkelijk positief duiden. Toen ging het debat er enkel over dat ergens een vestiging moest worden gesloten. Dat stond zo op hun papieren. Dat kon wel eens de vestiging in Antwerpen worden.

Dit toont aan hoe belangrijk het is op welke manier de hoofdkantoren, in dit geval in Detroit, naar bepaalde vestigingen kijken en rekening willen houden met in het verleden verstrekte steun.

Op een bepaald ogenblik heeft Ford besloten Volvo in de etalage te plaatsen. Ik zal hier niet dieper op ingaan. Wat Volvo betreft, hebben we deze week in elk geval de nodige beslissingen tot stand weten te brengen. Internationale Nederlanden Groep (ING) zal Volvo 98 miljoen euro lenen. Gigarant garandeert 90 procent van die lening. Die papieren zijn ondertekend.

Wat Ford betreft, hebben we destijds met de heer Fleming, de toenmalige Europese verantwoordelijke van Ford, afgesproken dat we alle overheden in een groep zouden bundelen. Door de federale instanties, de provincie en de gemeente hierbij te betrekken,

deden we in feite aan account management. Hierdoor moest Ford niet van de ene naar de andere stappen. Deze aanpak werd zeer gewaardeerd.

We hebben indertijd een aantal zaken duidelijk kunnen bespreken. De operationalisering hiervan wordt nu nog voortgezet. Alvorens hierover in detail te treden, wil ik echter nog een laatste opmerking maken.

Het is zonneklaar dat we niets kunnen of willen doen dat niet binnen het Vlaams en het Europees kader past. We zijn op dit vlak zeer zorgvuldig. We kunnen enkel steun verlenen die de Europese toetsing kan doorstaan. Hetzelfde geldt voor het kader dat door het Vlaams Parlement is goedgekeurd. Binnen dat kader zijn we bereid in samenspraak en op een dynamische wijze het onderste uit de kan te halen.

We moeten ons geen illusies maken. De hoofdkantoren kunnen tot verschillende investeringen in verschillende vestigingen overgaan. De mensen die vinden dat we alles maar op zijn beloop moeten laten, moeten beseffen dat de andere lidstaten verschrikkelijke inspanningen leveren om de hoofdkantoren te overtuigen slechts op één plaats, namelijk in hun land, te investeren. Ze beloven hierbij een bepaald percentage aan ondersteuning. Het is trouwens in België ook een hele opgave hier op een professionele wijze mee om te gaan. Indien we hier niet in slagen, dreigen we naast de prijzen te vallen. Dit heeft natuurlijk bepaalde gevolgen voor de werkgelegenheid.

De engagementen die de Vlaamse Regering is aangegaan, hebben betrekking op de verschaffing van strategische opleidings- en investeringssteun, op de verschaffing van ecologiesteun, op de verschaffing van steun voor onderzoek en ontwikkeling, voor de verschaffing van steun door Flanders' DRIVE, in het bijzonder voor de ontwikkeling van elektrische wagens, op de verstrekking van garanties, in het bijzonder door Gigarant, en tot slot op de verschaffing van werknemers binnen het stelsel van de individuele beroepsopleiding (IBO) van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB).

De steun kan uiteraard enkel worden verschaft indien de aanvrager aan de voorwaarden voldoet. Er is voor alle bedrijven in een wettelijk kader voorzien. We hebben Ford laten weten wat we kunnen doen. Indien Ford een dossier indient, zal dit hier allemaal deel van uitmaken.

Verder heeft de Vlaamse Regering zich ertoe geëngageerd tegen 2020 een oplossing te vinden voor het concurrentieel nadeel dat door de onroerende voorheffing wordt veroorzaakt. De Vlaamse Regering steunt het voorstel om het rioleringsnet van Ford Genk omwille van het openbaar nut aan Aquafin over te dragen. De Vlaamse Regering zal de Vlaamse reglementering betreffende de milieuvergunning (VLAREM) in overstemming brengen met de nieuwe Europese richtlijnen die een uitzondering voor de tweede fase van de damprecuperatie in assemblagebedrijven toelaat. In het licht van het project inzake de CO₂-neutraliteit van Ford Genk ondersteunt de Vlaamse Regering de oprichting van windturbines op het terrein van Ford te Lommel. De Vlaamse Regering is tevens bereid in de industriezone Ford-Zuid een pilootproject voor de ontsluiting door het openbaar vervoer te starten.

Daarnaast heeft de Vlaamse Regering zich ertoe geëngageerd bij de federale overheid aan te dringen op een verlenging en een verbetering van de maatregelen die zijn genomen om de loonkosthandicap ten aanzien van onze naaste buurlanden weg te werken. Het betreft hier een inspanningsverbintenis. We zullen hierop aandringen. Ik heb er hier al voor gepleit onze aandacht in dit verband meer op Duitsland dan op Duitsland, Frankrijk en Nederland te richten. Dit belangrijk debat valt evenwel enigszins buiten het bestek van deze vraag om uitleg.

We hebben besloten dit allemaal te doen. Ford moet enkel dossiers indienen en de procedures doorlopen. Indien we al die inspanningen in rekening brengen, komen we in totaal tot een steunbedrag dat tot 76 miljoen euro kan oplopen. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van de onderhandelingen die we in verband met bepaalde dossiers of met bepaalde vormen van

steun met de Europese Commissie zullen moeten voeren. Dit is natuurlijk louter theoretisch. Indien geen dossiers worden ingediend, bedraagt de steun 0 euro.

De Vlaamse Regering wenst zich niet te engageren tot een concreet bedrag omdat de waarde van het engagement sterk afhankelijk is van de houding van de Europese Commissie ten aanzien van steunvoornemens. Wij hebben niet gezegd: we geven u 76 miljoen euro. We hebben wel gezegd: we zullen strategische opleidingssteun geven, en alles wat ik nog meer heb opgesomd. Als zich dat allemaal voordoet, komt u tot het bedrag waar u naar vraagt maar dat bedrag is in geen enkel document genoemd. Het hangt af van een aantal zaken die verder met Europa worden besproken en goedgekeurd.

Welke engagementen stelt Ford daartegenover? Ford sloot met de vakbonden voor de fabriek te Genk een investeringsakkoord af voor de volgende vier jaar over de objectieven om een toekomst te verzekeren voor de productie van de grote personenwagens in Genk en voor het Europese testcentrum Lommel Proving Ground in die periode. Volgens de persmededeling zou deze overeenkomst Ford Genk herbevestigen als 'lead production site' voor de Europese markt en niet alleen de voortzetting van de huidige Mondeo-, S-Max- en Galaxyproductie maar ook de toewijzing van de volgende generatie CD-platformwagens die zullen worden goedgekeurd de komende vier jaar. Ford verwacht een productie op 225.000 auto's per jaar te kunnen houden, maar de productie kan worden opgedreven in functie van de marktvraag. Met de toewijzing van deze nieuwe modellen zal dit akkoord zekerheid bieden voor de werkgelegenheid in Ford Genk gedurende de volledige levenscyclus van die goedgekeurde nieuwe modellen. Verder bevestigt dit akkoord ook de investeringsplannen voor Lommel Proving Ground, het Europees testcentrum voor voertuigontwikkeling en -validatie in Lommel. Als tegenprestatie hebben de vakbondsvertegenwoordigers van Ford Genk zich akkoord verklaard om de kostenstructuur te verbeteren in de fabriek.

Voorzitter, ik denk bij dezen de transparantie volledig te hebben gemaakt. Hopelijk is het voor iedereen duidelijk dat zulke engagementen bepaalde stappen vergen van de onderneming zelf. Als we opleidingssteun, strategische steun, garanties en dergelijke geven, is dat allemaal om maximaal te proberen om de Fordvestiging op een duurzame wijze, dus voor meer dan vier jaar, uit te laten bouwen. Ik weet ook, met de ervaring en de gesprekken die ik heb gehad, dat de directie niet verder kan kijken dan vijf jaar. Ze zegt me dat ze niet kan of mag bevestigen wat ik hun vraag. Dit dossier is een heel positief dossier. Maar of het een garantie biedt voor de volgende tien of twintig jaar, moet u me niet vragen want daar kan ik niets zinnigs over zeggen. Ik kan alleen maar onderstrepen dat de Vlaamse Regering alles heeft gedaan om binnen het wettelijke kader deze investering in Ford Genk duurzaam te realiseren.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister-president, ik dank u voor het antwoord. De aangegane engagementen langs meerdere zijden zijn in ieder geval goed nieuws voor een stad als Genk, voor de Limburgse en andere werknemers bij Ford en voor het behoud en de ontwikkeling van de automobieliindustrie in Vlaanderen. Ik doe bovendien mijn hoedje af voor de inspanningen die de 4900 werknemers bij Ford hebben gedaan om te komen tot dit akkoord. Ze hebben heel wat inspanningen moeten doen voor het behoud van hun job.

Daarover rijzen op dit moment weer een aantal vragen omdat voor volgend jaar door Ford opnieuw 85 stempeldagen zijn aangevraagd. Of die allemaal zullen worden ingevuld, is op dit moment uiteraard nog niet duidelijk. Die stempeldagen hebben natuurlijk wel een aantal nadelen voor de Fordwerknemers. Ze krijgen dan bijvoorbeeld geen maaltijdcheques die dag en er wordt minder bedrijfsvoorheffing ingehouden waardoor ze op het einde van de rit een zwaardere belastingbrief zullen krijgen. Ze krijgen bovendien ook geen shiftvergoeding.

Over die werkzekerheid is hier en daar nog twijfel bij de werknemers. Ik heb begrepen dat de Forddirectie morgen nog wat toelichting zal geven aan het personeel. Eén vraag wil ik u nog

stellen omdat u die engagementen bent aangegaan namens de Vlaamse Regering en u, neem ik aan, ook harde engagementen verwacht van Ford. Het gaat over de besparingsmaatregelen voor het personeel. Er is gezegd dat er maximum 2,5 percent op het nettoloon van het personeel zal worden ingehouden ter besparing van alle kosten die Ford moet doen. Is dat enkel voor 2011 of geldt dat ook voor de jaren nadien?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik kan me volledig aansluiten bij de analyse van de minister-president dat dit een zeer goed gegeven is. Het is een soort 'package deal' van allemaal maatregelen binnen het bestaand kader. Ik probeerde het wat open te trekken naar de vraag of het een benadering is die we volgen voor de andere automobielbedrijven. We hebben het verhaal van Volvo gehad. Hier gaat het over Ford. Zijn er op dit ogenblik vragen en onderhandelingen met andere bedrijven? Ik probeer uit te zetten wat de vraag is van de sector, wat het antwoord is van de Vlaamse Regering en welke arbeidsplaatsen daarmee gepaard gaan.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Er is een akkoord met de vakbonden. Ik heb begrepen dat dat loopt over een periode van vier jaar, maar het is niet aan mij om daar meer tekst en uitleg over te geven. Als morgen de werknemers worden geïnformeerd, is dat een goede zaak.

– *De heer Matthias Diependaele, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Wat de werknemersbijdragen betreft, ga ik ervan uit dat er met de werknemers verder over wordt gediscussieerd.

Mijnheer Van Malderen, ik wil onderstrepen dat wat we doen voor Ford, we ook doen voor elk ander bedrijf. Er is niets specifiek mee, behalve dat we voor de eerste keer zeer gebundeld hebben gewerkt. We zullen dat ook in andere dossiers doen. In de automobielsector zijn er nog andere dossiers. Volvo Trucks is ook een niet-onbelangrijke speler. Er is ook DAF. Buiten die sector zijn er nog bedrijven die een beroep doen op Giganant, die strategische steun krijgen enzovoort. Ik denk dat we met deze verstandige instrumenten, ook verstandig moeten omspringen. Het is positief dat we dat hebben gerealiseerd. Met deze ervaring ben ik er nog meer van overtuigd dat een bedrijf dat met de verschillende niveaus wordt geconfronteerd graag een eenduidige aanpak heeft.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Johan Deckmyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de noodkreet vanuit de chemiesector in Vlaanderen

- 648 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Filip Watteeuw tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de chemiesector in Vlaanderen

- 665 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Minister-president, begin december luidde de chemiesector bij monde van Frank Coenen, CEO van het beursgenoteerde chemiebedrijf Tessenderlo Group, in het weekblad Trends de alarmklok. De sector wil dat de Vlaamse Regering eindelijk wat meer initiatieven neemt. De Staten-Generaal van de Industrie werd opgezet om een snelle transformatie van onze economie te bewerkstelligen. Maar wat zijn de concrete resultaten?

Vorig jaar stelde u nog: “We moeten daar met een zeer grote urgentie de juiste antwoorden op geven.” Volgens de chemiesector werd er nog altijd geen juist antwoord gevonden.

De sector doet zijn beklag over de hoge energiekosten, een haperend vergunningenbeleid en een voor de sector gebrekkige doorstroming vanuit het onderwijs. De sector pleit nog maar eens voor een sterke industriële cluster, want alleen zo kan hij het hoofd blijven bieden aan de aanzwellende concurrentie uit onder andere het Midden-Oosten.

Vlaanderen is op het vlak van de chemie een wereldspeler en de chemiesector stelt in Vlaanderen enorm veel mensen tewerk. Ondertussen heeft hij een eigen groen businessplan voor innovatie opgemaakt: het Flanders’ strategic Initiative for Sustainable Chemistry (FISCH). Dit is echter niet voldoende. De sector verwacht nu een duidelijk signaal van de overheid en dreigt, indien dit er niet komt, zijn conclusies te trekken. Men schrikt er bijvoorbeeld bij de Tessenderlo Group niet voor terug om een verhuizing te overwegen naar Frankrijk of de Verenigde Staten, waar het economische klimaat gunstiger blijkt.

Een cruciaal punt voor de sector in de vertaling van het groenboek van de Vlaamse Regering naar een witboek is de erkenning van het belang van de chemie-industrie. Frans Dieryck, CEO van essenscia Vlaanderen, stelt dat hij de indruk heeft dat in het groenboek alle heil wordt verwacht van het Transformatie-, Innovatie- en Acceleratiefonds (TINA-fonds) voor alles wat industrieel beleid is, en dat dit voor hem wat te eng is. Een dergelijke noodkreet vanuit deze sector doet heel wat vragen rijzen over het engagement van de Vlaamse Regering ter zake.

Minister-president, wat is de reactie van de Vlaamse Regering met betrekking tot deze situatie? Welke signalen heeft de Vlaamse Regering intussen richting chemische sector gestuurd? Welke concrete initiatieven heeft de Vlaamse Regering al genomen met betrekking tot het FISCH? Heeft ze de oprichting van een taskforce overwogen, zoals ze ook heeft gedaan voor de automobielsector? Zijn er ondertussen eventueel gelijkaardige initiatieven genomen?

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister-president, er kan niet genoeg worden gewezen op het belang van de chemiesector in Vlaanderen. Er zijn meer dan 150.000 directe en indirecte jobs aan verbonden. De jaarlijkse omzet beloopt enkele tientallen miljarden euro.

Maar de sector staat voor een groot aantal uitdagingen. Enkele mensen hebben dat inderdaad in Trends gesteld. Er is een structurele overcapaciteit op de Europese markt, terwijl de concurrentie aanzwelt. Diverse landen proberen hun eigen chemische sector door middel van steun en subsidies te versterken. En er zijn ook uitdagingen op het vlak van duurzaamheid. Deze uitdagingen zijn vrij klassiek: het streven naar een hogere energie-efficiëntie, een drastische vermindering van de CO₂-uitstoot, en tegelijk het zoeken naar andere dan de klassieke grondstoffen voor chemische producten en processen. Het is zeer opvallend, en het is misschien bij het grote publiek onvoldoende bekend, dat deze sector daar zeer veel oog voor heeft en er echt wel inspanningen voor doet.

Het FISCH-project is een platform waarbij heel wat bedrijven betrokken zijn, maar ook kenniscentra. De overheden zouden daar ook bij betrokken moeten zijn. Men mikt op een duurzame chemische industrie door de valorisatie van afvalstromen en -zijstromen, de ontwikkeling van hernieuwbare chemicaliën, de ontwikkeling van scheidingstechnieken, enzovoort. Men heeft nu zelfs aansluiting bij het Europese Platform van de Technologie voor Duurzame Chemie.

De sector is dus goed bezig, maar hij heeft ondersteuning nodig. Hij vraagt het duidelijke signaal dat de Vlaamse Regering belang hecht aan de chemiesector en wat daar gebeurt. De sector vraagt concrete steunmaatregelen, maar ook financiële steun voor het FISCH-project. Ik vond het opvallend dat men stelde dat men het, als dat echt nodig zou zijn, zelf zou kunnen

betalen, of toch een groot deel. Maar het gaat vooral over het signaal. De Vlaamse Regering moet duidelijk maken dat de chemische sector belangrijk is en zij moet dan ook maatregelen in die zin willen nemen.

Zijn er contacten geweest tussen de Vlaamse Regering en vertegenwoordigers van de chemie-sector over deze uitspraken in Trends? Zo ja, wat was hiervan het resultaat? Minister-president, hoe beoordeelt u die uitspraken vanuit de chemiesector? In hoeverre bent u op de hoogte van de geschetste problemen? Op welke wijze wil de Vlaamse Regering inspelen op de aangekaarte problemen? Hoe ziet u de verdere werking van het FISCH-project? In hoeverre is de Vlaamse Regering van plan om het te steunen? Op welke wijze zal dat gebeuren?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik sluit mij graag aan bij de vragen van mijn twee collega's. Zij wijzen terecht op het strategische belang van de chemiesector. Wij zijn er allemaal fier op dat de haven van Antwerpen na Houston op wereldvlak de tweede belangrijkste cluster is.

De regering ontwikkelt nu met haar groenboek Industrie een duidelijke algemene visie. We moeten niet aan steekvlampolitiek doen. Het is niet omdat er ergens een interviewtje wordt gepubliceerd dat we ons beleid daarop moeten aanpassen. Wij zullen morgen interessante discussies hebben over dat groenboek. De mensen van essenscia komen op bezoek om te zien hoe we dat verder kunnen concretiseren. Wij kennen nu intussen het verschil tussen groen- en witboeken in ons land. Minister-president, u hebt al gezegd dat we een uitnodiging hebben van deze commissie om daaraan mee te werken. Wij hebben op dat vlak de voorbije maanden een grote stap voorwaarts gezet.

De chemische sector is heel breed. Je hebt ook de farmaceutische nijverheid. In het groenboek is het begrip 'lead plants' opgenomen. Dat concept is voor de hele chemiesector zeer belangrijk. In het verleden, twee of drie jaar geleden, hadden we al de 'Life sciences'-conferentie en -rondetafel. In welke mate kan nog rekening worden gehouden met de resultaten daarvan?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: De heer Van den Heuvel maait mij het gras voor de voeten weg. Ik wou de Martine Fournier-test doen op deze twee vragen en commentaar leveren op de kwestie of ze al dan niet ontvankelijk zijn. De timing is toch raar. Morgen hebben wij het debat over het groenboek. Met heel wat opmerkingen, ook die vanuit de industrie, zal rekening worden gehouden.

Ik onderschrijf dat die cluster enorm belangrijk is en al onze aandacht verdient. De sector merkt terecht op dat energiekost een belangrijk gegeven is, maar groene chemie moet meer zijn dan alleen maar besparen op energie. Men heeft daar al heel wat inspanningen geleverd. De marges zijn relatief beperkt. Het wordt een uitdaging om meer te doen dan kosten besparen, wat het nu vaak is. Men moet evolueren naar een groene post-CO₂-chemie. Men moet op die manier die verankering in onze regio duurzaam vrijwaren.

De voorzitter: Deze namiddag zal de lijst worden rondgestuurd met de namen van de mensen die morgennamiddag naar de commissie komen. Essenscia is met zes mensen vertegenwoordigd. Ik denk dat een van hen het woord zal voeren.

Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Het is heel positief dat de commissie daarover een hoorzitting organiseert. Ook de sector beschouwt dit als heel belangrijk. Ik begrijp dat het belang van de chemische sector, waar zeker ook de farmaceutische sector een onderdeel van is, hier kamerbreed, over meerderheid en oppositie heen, wordt onderstreept. Ik ga ervan uit dat dit morgen nogmaals zal worden benadrukt. Dat zal positief overkomen.

In het verleden heb ik heel nadrukkelijk het belang en de toegevoegde waarde van die sector in Vlaanderen onderstreept. Ik verwijs niet alleen naar de bescheidenheid die ons eigen is – na Houston, Texas is onze chemische cluster de tweede belangrijkste in de wereld –, maar ook op het vlak van onderzoek en ontwikkeling doet de sector belangrijke inspanningen en neemt hij een belangrijke positie in.

In het kader van het groenboek hebben we alle sectoren, en zeker ook essenscia, gevraagd om projecten in te dienen. Een van die projecten was het FISCH-project. Dit zit nog altijd mee in de behandeling van het groenboek. We zullen zien hoe we daar verder mee omgaan. We willen zo snel mogelijk overstappen naar het witboek, maar moeten nog adviezen krijgen, ook van deze commissie. Als we te snel gaan, zegt men dat we niet wachten op de insteek van de commissie, en als we te traag gaan is het ook niet goed. Dus is het nooit goed.

De bedoeling is zo snel mogelijk met een witboek te komen. Dat zal een nadrukkelijke plaats geven aan de farmaceutische sector, en ook de heel belangrijke 'Life sciences'-sector. Ik kijk uit naar de reacties op al uw vragen in de discussie die u morgen zult hebben. Ik zal dat verslag met heel veel aandacht lezen, en nagaan wat er kan worden opgenomen.

Ik had een antwoord klaar met verwijzing naar het groenboek. Aangezien jullie dat allemaal kennen, is het niet nodig om daar nog eens uitvoerig op in te gaan. Het is wel de bedoeling om met concrete voorstellen te komen in het witboek.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer Van den Heuvel en mijnheer Van Malderen, we doen hier niet aan een vorm van steekvlampolitiek. U verwijst wel terecht naar de Staten-Generaal van de Industrie en naar het groenboek waar we nu mee bezig zijn. De sector zelf is ook betrokken partij en blijft belangrijke signalen geven. Vandaar dat mijn aandacht was gewekt, en vandaar ook de vragen die hier worden gesteld. Die zijn echt wel op hun plaats.

Minister-president, u hebt inderdaad al vaak gewezen op het belang van de problematiek, maar de sector wordt blijkbaar ongeduldig. De chemische sector is enorm belangrijk voor Vlaanderen. Tien van de vijftien grootste chemieconcerns in de wereld hebben in Vlaanderen belangrijke productiecentra. De basischemie blijkt de grootste werkverschaffer te zijn in Vlaanderen.

De Vlaamse Regering moet niet meer te veel praten over urgentie, ze moet ernaar handelen. Dat is het belangrijkste signaal dat de sector wilde geven.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Het is juist dat wat voor het algemene geldt, ook geldt voor het specifieke. Het groenboek geeft gedeeltelijk antwoord op de vragen die de chemische sector nu stelt. Het is niet omdat er een groenboek is, dat we de signalen moeten negeren. De heer Van Malderen heeft herhaaldelijk gesignaleerd dat de Vlaamse Regering moest optreden en initiatieven moest nemen in de automobielsector. Nochtans was het groenboek toen in opmaak. Men heeft niet gezegd dat men niet zou antwoorden en alles op zijn beloop zou laten, omdat men bezig was met het groenboek. Er is een duidelijk signaal en dat moet een antwoord krijgen.

De heer Van den Heuvel verwijst naar de 'lead plants', maar 98 procent van de sector bestaat uit kleine en middelgrote bedrijven. Er zal een specifiek antwoord nodig zijn dat verder gaat dan het groenboek. Misschien komt dat in het witboek.

In het interview was duidelijk dat men een duidelijk antwoord verwacht over de transformatie of transitie die men wil inzetten naar meer duurzaamheid. Dat is een van de zaken die ik mis in het groenboek. Er is wel het concept van de 'Factories of the Future', maar dat is niet helemaal de transitie die wordt beoogd door het FISCH-project. Dat project is ambitieuzer dan wat in het groenboek staat. In die zin is er nog een antwoord nodig, maar blijkbaar moeten we wachten tot het witboek er komt. Dit was een zeer acute oproep. Het komt in elk

geval bij de opmaak van het groenboek, en later bij het witboek. Misschien moet er toch eens worden vergaderd met de mensen van de chemische sector.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik zit geregeld samen met de farmaceutische en chemische sector. Mocht u denken dat ik dat niet doe, dan is dat volstrekt onjuist. We werken aan bepaalde dossiers, zoals BASF. We zeggen aan de chemische bedrijven niet dat ze moeten wachten op het witboek. Als dat steun en beslissingen vergt, dan wordt dat ook toegezegd. Een paar maanden geleden heb ik de opening meegemaakt van het logistieke deel van BASF, waaraan we de nodige ondersteuning hebben gegeven. Die dossiers lopen.

Ik ben ook bij de heer Van den Heuvel op bezoek geweest, toen Pfizer bekendmaakte dat er investeringen werden gedaan in Puurs en naar het dierenonderzoek. Er zijn heel wat kleine bedrijven die moeilijkheden hebben met milieuvergunningen enzovoort. Ik ben ermee bezig die problemen op te lossen in de mate dat dit wettelijk kan. Mijnheer Watteuw, u hebt gelijk dat er veel kleine bedrijven zijn, en ik kan dus alleen maar bijtreden wat u zegt. Maar ik wacht niet op het witboek om de problemen aan te pakken.

Als het gaat over transformatie en over grote projecten, dan wordt dat in het witboek opgenomen. Ik ga geen initiatief nemen voor de chemische sector als Agoria zegt: “En ons initiatief dan?” Het FISCH-project is ingediend in het kader van de oproep aan de sectoren op de Staten-Generaal van de Industrie. We zijn daar volop mee bezig.

We hebben zelf een staten-generaal georganiseerd en een groenboek gemaakt. Er is een verwachting gecreëerd en die moeten we inlossen. Dat is juist, we zullen dat ook maximaal proberen te doen. Het groenboek is de start van een discussie, van een visie, maar dat kan worden aangevuld. Elk goed voorstel dat de transformatie in deze sector kan bespoedigen, zal ik in aanmerking nemen. Dus geef me ook uw voorstellen, ik zal ze bekijken en opnemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■